

ชื่อ เรื่องวิทยานิพนธ์ : การศึกษาเปรียบเทียบปรัชญาการเมืองของซุนจื๊อกับโรมัส ฮอบส์

ผู้เขียน : นายค่านวล คำมณี

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต : สาขาวิชาปรัชญา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์น้อย	พงษ์สนธิ	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุ่งเรือง	บุญไกรสร	กรรมการ
อาจารย์ ดร.ประมวล	เพ็งจันทร์	กรรมการ

บทคัดย่อ

จุดมุ่งหมายในการศึกษาเปรียบเทียบปรัชญาการเมืองของซุนจื๊อกับโรมัส ฮอบส์ ในครั้งนี้เพื่อให้ได้รับความรู้และความเข้าใจในสาระสำคัญของปรัชญาการเมืองทั้งสองกลุ่ม โดยจำกัดขอบเขตการเปรียบเทียบอยู่ที่เรื่องธรรมชาติของมนุษย์, บ่อเกิดแห่งรัฐ, อำนาจอรัฐ, รูปแบบการปกครอง, หน้าที่ของรัฐและองค์กรของรัฐ, เสรีภาพและความยุติธรรม, บทบาทของการศึกษากับความสำคัญทางการเมือง, อุดมคติทางการเมือง

ผลของการวิจัยพบว่า ซุนจื๊อมีแนวความคิดเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ว่าธรรมชาติเดิมของมนุษย์ชั่วร้าย ความดีของมนุษย์เกิดขึ้นโดยการศึกษาอบรมโดยเฉพาะการศึกษาอบรมในเรื่องวัฒนธรรม (L1) ในส่วนรูปแบบการปกครองซุนจื๊อสนับสนุนการปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช โดยมีกษัตริย์ผู้ทรงธรรมเป็นผู้ปกครองและควบคุมอำนาจทั้งหมดในรัฐและธรรมิกราชเป็นกษัตริย์ที่ได้รับการสถาปนาจากผู้มีความสามารถในการปกครองและมีคุณธรรม ซุนจื๊อจึงปฏิเสธการสืบราชสมบัติตามลัทธิเทวสิทธิ์ ธรรมิกราชจะไม่ใช้อำนาจเด็ดขาดอย่างเต็มที่เพราะมีวัฒนธรรมและคุณธรรมเป็นตัวกำหนดการปฏิบัติหรือจริยวัตรของพระองค์ ถ้าหากพระองค์ประพฤตินิไม่เหมาะสมหรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ของรัฐ ประชาชนก็สามารถต่อต้านหรือปฏิวัติได้ อุดมคติทางการเมือง คือ รัฐที่มีความมั่งคั่งอุดมสมบูรณ์ให้แก่ประชาชน ความเป็นระเบียบวินัยในการปกครอง ความสามัคคีกลมเกลียวช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน

ส่วนแนวความคิดของโรมัส ฮอบส์ ในเรื่องธรรมชาติของมนุษย์สรุปได้ว่า ธรรมชาติของมนุษย์มีความชั่วร้าย เพราะมนุษย์มีแรงกระตุ้นที่เกิดจากความอยาก และมีแรงกระตุ้นที่ก่อให้เกิดความไม่อยากหรือความรังเกียจเป็นตัวผลักดันจิตใจซึ่งเป็นสาเหตุของการทะเลาะวิวาทสับสนวุ่นวายในสังคม ฮอบส์ได้เสนอมาตรการจำกัดความชั่วร้ายโดยใช้กฎหมาย กฎหมายของฮอบส์เป็นคำสั่งหรือกฎเกณฑ์ขององค์ปิตัยที่ใช้บังคับควบคุมประชาชนให้อยู่ในกรอบระเบียบวินัยของรัฐ องค์อธิปัตย์เกิดขึ้นเนื่องจากสัญญาประชาคมและองค์อธิปัตย์เป็นผู้รับอำนาจทั้งปวงที่ประชาชนเป็นผู้มอบให้ องค์อธิปัตย์จึงเป็นบุคคลเดียวที่อยู่เหนือพันธะสัญญาทั้งปวงไม่ต้องอยู่ภายใต้อำนาจหรือรับฟังความคิดของใคร ฮอบส์ไม่สนับสนุนให้มีเสรีภาพทางการเมือง เพราะเสรีภาพทางการเมืองทำให้ประชาชนมีอิสระในการปฏิบัติอำนาจขององค์อธิปัตย์ซึ่งจะทำให้สังคมมนุษย์เข้าสู่ภาวะสงครามส่วนอุดมคติทางการเมืองของฮอบส์นั้นคือรัฐที่มีเสถียรภาพประชาชนมีความมั่นคงปลอดภัย และมีเสรีภาพพอสมควร

จากการศึกษาเปรียบเทียบความคล้ายคลึงและความแตกต่างกันของทั้งสองทฤษฎีทำให้เห็นว่ามีส่วนที่คล้ายคลึงกัน เช่นธรรมชาติของมนุษย์, รูปแบบการปกครอง, องค์การของรัฐ, เสรีภาพแห่งชาติและ เสรีภาพแห่ง, อุดมคติทางการเมืองในเรื่องความเป็นระเบียบวินัยในการปกครอง ลักษณะที่มีความคล้ายคลึงกันนี้ เนื่องมาจากหลักการพื้นฐานเช่นการมองธรรมชาติของมนุษย์ว่ามีความชั่วร้าย เพราะนักคิดทั้งสองมีชีวิตอยู่ในช่วงบ้านเมืองมีความสับสนวุ่นวายด้วยสงครามแย่งชิงความเป็นใหญ่ ทั้งสองท่านจึงแสดงทฤษฎีธรรมชาติของมนุษย์ตรงกัน ในเรื่องรูปแบบการปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชทั้งสองท่านรู้ถึงข้อดีของการปกครองโดยบุคคลเพียงคนเดียวว่าสามารถจัดปัญหาความวุ่นวายได้ดีกว่าบุคคลหลายคนสามารถใช้อำนาจการปกครองในลักษณะรวมศูนย์และการปฏิเสchlussสิทธิเทวสิทธิ์ นอกจากนี้ทั้งสองท่านยังมีความคิดตรงกันในเรื่อง เสรีภาพแห่งชาติและ เสรีภาพแห่ง, องค์การของรัฐ ซึ่งเป็นผลมาจากท่านทั้งสองเคยมีชีวิตอยู่ภายใต้การปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช อุดมคติทางการเมืองที่เน้นระเบียบวินัยในการปกครองนั้น ก็เพราะทั้งฮอบส์และลูนจ็องต่างก็มีความต้องการจะเห็นความเป็นระเบียบเกิดขึ้นในรัฐเนื่องจากเห็นผลเสียหายที่เกิดขึ้นจากความไม่ระเบียบวินัยในรัฐในสมัยของท่านเอง

ส่วนความแตกต่างกันเช่น บ่อเกิดของรัฐ อำนาจรัฐ ความสัมพันธ์ระหว่างพระมหากษัตริย์กับประชาชน หน้าที่ของรัฐและความยุติธรรม เสรีภาพทางการเมือง บทบาทของการศึกษา

กับความสำนึกทางการเมือง และอุดมคติทางการเมืองบางประเด็น ความแตกต่างเหล่านี้เกิดจากพื้นฐานทางความคิดที่แตกต่างกันของปรัชญาทั้งสองกลุ่ม ชุนจื้อได้รับอิทธิพลจากปรัชญาตะวันออก โดยเฉพาะปรัชญาจีนซึ่งจะเน้นในเรื่องคุณธรรมแห่งความเมตตาการุณาการสร้างจริยธรรมในจิตใจ และมุ่งการปฏิบัติอบรมฝึกฝนตนเอง ฮอบส์ได้รับอิทธิพลจากปรัชญาตะวันตก โดยเฉพาะปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่ ซึ่งเป็นยุคที่วิทยาศาสตร์เจริญก้าวหน้าจึงทำให้ความคิดมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับวิทยาศาสตร์ และมีลักษณะเป็นทฤษฎีที่มีระบบชัดเจน มีมาตรฐานกำหนดที่แน่นอน นอกเหนือจากนี้ทั้งสองท่านยังมีความต่างกันด้วยเงื่อนไขเวลาและสถานที่ ชุน-จื้อและฮอบส์มีชีวิตอยู่ต่างยุคสมัย และสภาพแวดล้อมต่างกันจึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ความคิดทั้งสองท่านต่างกัน

กล่าวโดยสรุป ความคิดหลักของนักคิดทั้งสองมีความแตกต่างกันอย่างมาก และเห็นได้ชัดเจนมากถ้ามองแต่เพียงผิวเผินอาจไม่เห็นความแตกต่าง เพราะหลักการพื้นฐานที่นำมาเปรียบเทียบมีความคล้ายคลึงกัน แต่เมื่อได้ทำการศึกษาอย่างละเอียดก็สามารถเห็นได้ว่าความคิดที่ต่อเนื่องจากหลักการพื้นฐานที่เป็นรายละเอียดและเป้าหมายของความคิดมีความแตกต่างกัน ซึ่งเป็นการชี้แนะให้เห็นถึงความต่างระหว่างท่าทีของคนตะวันตกและคนตะวันออกที่มีต่อชีวิตและมนุษย์

Thesis Title : A Comparative Study of Political Philosophy of
Hsun Tzu and Thomas Hobbes.

Author : Mr. Kamnuan Kammanee

M.A. : Philosophy

Examining Committee :

Asst. Prof. Noi	Pongsanit	Chairman
Asst. Prof. Roongraung	Boonyoros	Member
Dr. Pramuan	Pengchan	Member

Abstract

This dissertation aims at a comparative study of Hsun Tzu's political philosophy and that of Thomas Hobbes under these headings: Human nature, Origin of a state, State power, Form of government, Functions and organization of a state, Liberty and justice, Role of education and politicization, Political ideology.

The findings of this research are that Hsun Tzu believes that human nature is originally evil. Goodness can be acquired through education or training, especially by means of Li (culture, the rules of proper conduct. In regard to the form of government Hsun Tzu advocates Absolute Monarchy, government by a Sage-King, the monarch being elected by the people on account of his ability to rule and his good morals. Hsun Tzu rejected the claim to power by divine right. The Sage-King would not fully exercise his absolute power because of li. If the Sage-King did not properly behave the people could make a protest or revolution against him. The political ideals aim at a state

that could offer its people wealth and prosperity making them live in harmony and unity and contribute to mutual benefits.

For Thomas Hobbes, human nature is evil because human beings have desires which cause quarrel and disorder in society. Hobbes suggests using the law as a measure to eliminate evil. Hobbes's laws are the sovereign's orders keeping the people in discipline. The sovereign, instituted by a social contract and given power by the people, is thus the only person above all claims. Hobbes does not allow political liberty, for it will give freedom to people to make a revolution against the sovereign and will lead them to a state of war. Hobbes's political ideal is a stable state that provides security for the people who enjoy a measure of freedom.

From the comparative study between the two views, some similarities were found such as views on human nature, form of government, organization of a state, national liberty, Civil liberty and political ideals concerning the governing discipline. The two thinkers had the similar points view because they both lived in the times of confusion and warfare in the struggle for power that made them think that human nature is evil. The reason why both of them prefer Absolute Monarchy was that they thought that an individual could manage with any problems better than a group of persons, using administrative centralization. Both rejected divine right. Concerning the issues of national and civil liberty and organization of State, both held the same view which resulted from their experiences in living under absolute government of their times. The political ideal concerning governing discipline originated from the desire to see the

state order which did not exist in their times.

The differences of views concerning the origin of a state, the state power, the relations between the king and his people, functions of the state, justice, political liberty and some issues of political ideals were due to different backgrounds of the philosophers. Hsun Tzu was influenced by oriental traditions, especially Chinese philosophy which emphasizes the morality of Kindness (Jen and Li) and righteousness (Yi) education of ethics (Li) and self-training while Hobbes was influenced by western of thought, especially, in the period of scientific advance. As a result, his theory was systematically built up. Moreover Hsun Tzu and Hobbes lived in different periods and surroundings; that was why they held different opinions.

In conclusion, the preincipal thoughts of Hobbes and Hsun Tzu were vastly diifferent . At a glance the differences may not be obvious because the basic grounds on which they worked out their theories were the same. However. after a detailed study, it was found that the two thinkers differed in many important aspects which suggest the difference between the eastern and western attludes towards life and man.